

ZIMOVANJE PREDŠOLSКИH OTROK IZ VVZ KRŠKO NA LIVKU

PLANINSKI TABOR MALIH JUNAKOV

ZDENKA ZALOKAR-DIVJAK

V vrtcu v Krškem smo se letos prvič odločili za zimovanje. Najprej smo namepravali organizirati smučarsko šolo, ker pa je vedno bolj kazalo, da tudi v času počitnic ne bo snega, smo se odločili za planinske pohode, popestrjene z igrami in športnimi aktivnostmi. Za zimovanje se je odločilo 24 otrok, za kraj bivanja pa smo si izbrali Livek, prijazno vasico nad Kobaridom. Odločili smo se za sedem dni, ker gre za predšolske otroke. Za večino od njih je bila to prva enotedenska odsotnost od doma in staršev.

Tabor smo vodili trije vzgojitelji, in sicer Žare Trušnovec, dipl. psih. in alpinist, Dušan Barbič, planinski vodnik z izkušnjami s pionirskih taborov, sama pa vodim v VVZ Krško tudi akcijo ciciban-planinec. Na lastno željo se nam je priključila še dijakinja vzgojiteljske šole, ki nam je s svojo kitaro lepo popestrila večere.

25. 1. 1989

Krško: ura se približuje dvanajsti, času našega odhoda. Vsi smo že zbrani. Šofer nas pozdravi in tudi malo prestraši, da je pot dolga in naporna. Položimo prtljago in hrano v prtljažnik in se odpeljemo.

Med vožnjo se otroci spoznavajo, saj so iz različnih vrtcev in različnih starosti. Prvič in edinokrat smo se ustavili za nekaj minut v Idriji in tako v štirih urah prišli do Livka. Tu sta nas v »naši hiši« — župnišču, ki so nam ga gostoljubno dali v uporabo, že čakala naš alpinist in kuharica. Takoj smo se razporedili po sobah, najedli in tudi dogovorili za naslednji dan. Žare nam je ob prikazu diapozitivov še razložil, kako se moramo naslednji dan obuti in obleči, da bo vse tako, kot je potrebno.

26. 1. 1989

Zjutraj je seveda večina otrok vstala že pred šesto uro. Po zajtrku smo se začeli pripravljati na pohod in tu so nastopile prve težave. Otroci niso našli kape, rokavic, prave trenerke, skratka, vse je čarobno izginito. Če ne bi bila zraven, ne bi verjela, da smo porabili okoli dve uri za oblačenje.

Za prvi izlet smo si izbrali Kuk, ki je visok 1247 m. Hodili smo počasi — soncu naproti, vedno višje. Otroci so se ozirali proti vrhu, ki je bil ves čas pred nami in nekaterim se je zdel tudi vedno bolj daleč. Ravno ob pravem trenutku, ko smo postali utrujeni, smo prišli do naših gra-

ničarjev, ki so nam prijazno razkazali svoje prebivališče, dresiranega psa in italijansko-jugoslovansko mejo. Za slovo smo se z njimi še slikali in v naslednje pol ure že osvojili vrh. Na vrhu smo vsi pojedli svoja jabolka, ki doma niso nikoli tako dobra in tudi malokdaj pojedena s takim užitek. Ker smo vedeli, da nas kuharica že čaka s kosilom, smo v dolino tudi malo tekli. Bilo je malo stokanja, kar je razumljivo, saj smo bili za začetek na ta pravam nad 1000 metrov visokem hribu. Kosilo smo pojedli tako, da bi bile vse mame vesele pogleda na svoje otroke.

Za dokaz in potrditev našega pohoda smo se pripravili k žigosanju, ki je v naslednjih dneh postalo priljubljeno opravilo po kosilu. Pripravili smo si knjižice Ciciban planinec, za tiste, ki jih niso imeli, pa smo jih naredili. Na razpolago smo imeli žige, na katerih so bile narisane različne živali, tako da si je vsak otrok lahko izbral svojo žival, potem pa še narisal risbico, kakršno je želel. Ker je Žare najbolj zagnanim planincem obljubil plezanje, se je nekaterim zelo mudilo. Od plezanja so potem prišli, kot da bi osvojili najmanj pol Himalaje, saj so »viseli na štriku«, kot so pripovedovali.

Večerni del smo zapolnili s pesmarico. Naučiti se je bilo potrebno našo planinsko himno in še nekaj drugih primernih pesmic.

Dogovorili smo se tudi za dežurstva, saj smo vso posodo pospravljali sami, sami pobrisali mize in pometali po hiši. Dežurni pa niso imeli samo teh zoprnih opravil, ampak so na naš vremenski koledar ob vremenski pesmici narisali, kakšno je bilo vreme. Danes seveda zelo sončno.

27. 1. 1989

Ob šestih se je začel živ žav in čez pol ure so bili že skoraj vsi v jedilnici. Kuharica nam je že pripravljala zajtrk. Še vedno imamo težave z obleko, ki se nikakor noče sama zložiti v nahrbtnike, niti za oblačenje ni nikogar, ki bi hotel pomagati, saj smo se dogovorili, da se planinci morajo znati sami obleči in pospravljati za seboj. Ko najdejo še zadnji svoje kape in rokavice, ki jih še malo prej »nikjer ni bilo«, lahko ob naši planinski himni odri-nemo na Jevšček (820 m).

Danes smo si izbrali krajši izlet, čeprav imamo samo dva žulja, pa še ta čisto na začetku. Noge, pravijo, da jih nič ne bolijo in tako lepo marširamo v hrib. Danes hodimo že veliko bolj skupaj in tudi ne zaganjamo se več na začetku. Komaj so prvi začeli tarnati, koliko je še do

vrha, smo že prispeli. Malo se odžejamo in posladkamo in že se kotalimo, skačemo, lovimo, skrivamo, itd. Sonce tako pripeka, da se lahko hodi tudi bos, vsaj Dušan je tako napravil in ni kazalo, da bi ob tem trpel.

Ko se nadvijamo, gremo v dolino. Danes je kuharica za kosilo pripravila svaljke, za ene kuhane, za druge pečene. Ne vem, kdo je bil ob pogledu na mizo bolj vesel, kuharica, ko je videla, kako z užitek jedo, ali otroci, ki so hvalili kosilo.

Za današnji popoldan smo imeli v načrtu odhod na igrišče. Že prej so se dogovorili, da bi igrali nogomet. Cela ura mine, ko si zabijamo gole in potem se z grožnjo za jutrišnji »revanš« odpravimo v hišo.

Večerjali smo trikrat, ker se nismo mogli najesti. Po večerji pa nas je Žare peljal ven ob »štriku« (ker v Livku ni luči) gledat zvezde. Nebo je bilo res takšno, kot bi bilo posuto z zvezdami nalašč za nas. Zaenkrat je bilo dovolj, če smo ga občudovali, zapomnili pa naj bi si za prvič zvezdo severnico, je rekel Žare.

28. 1. 1989

Veselo razpoloženi so nekateri že kar k zajtrku prišli v kompletni planinski opremljeni. Z Dušanom se spogledava in najbrž si oba misliva isto. Pri večini torej ni več težav s pripravami na izlet. Današnji cilj je Planina pod Matajurjem. Jutro je bilo mrzlo, a sončno, tako da smo se kmalu ogreli. Pot je bila strašansko zanimiva, saj je bila ves čas na debelo posuta z listjem, spodaj pa je bil led. Otroci so mi tudi povedali, da ne drži, da čevlji z gumo ne drsijo, kar smo jim povedali, ko smo se pogovarjali o planinski opremljeni.

Na cilju se je bilo potrebno okrepčati in otroci so ši veliko povedali o premagovanju naravnih ovir po gozdu.

Za današnji popoldan smo si izbrali obhod ob obrobju Livka. S sabo smo vzeli žoge in vrv, tako da smo se vmes na travniku še igrali. Že po poti so me spraševali, kaj bo za večerjo. Vprašala sem jih, kaj bi radi jedli in po nekaj predlogih smo se odločili za pommes-frites. Rekla sem jim tudi, da je z lupljenjem veliko dela in da bi bilo lepo, če bi pomagali kuharici. Javilo se je veliko prostovoljcev, še več pa jih je reklo, da bi pomagali, pa ne znajo. Lupljenje smo potem rešili tako, da so vsi lahko poskusili. Nekateri so vztrajali do konca in se takoj zbal, da bodo tudi doma morali lupiti krompir, zato so rekli, da ne smem povedati, kdo je lupil in kdo ne.

29. 1. 1989

Danes so celo za nekaj minut podaljšali spanje. Za današnji dopoldan smo pripravili orientacijski pohod z »iskanjem zaklada«. To smo izpeljali tako, da smo otroke razdelili v tri skupine in jim narisali

zemljevide, na katerih so bila označena mesta s skritim zakladom. Zaklad so bile seveda sladkarije. Na začetku so se zlasti mlajši osredotočili samo na svoj zaklad in pozabili, da imajo za iskanje na voljo zemljevid. Vsi so našli mesto zaklada. Potem je prišla na vrsto pravična delitev in vodje skupin — gusarski poglavarji, ki so si jih sami izbrali, so se morali pošteno potruditi, da je bila razdelitev plena pravična. Ko sem to razdelitev opazovala, sem se odločila, da si bodo v bodoče vse sami razdeljevali, ker to naredijo veliko bolje od mene. Ob tem sem se spomnila tudi gusarske pesmice in ni dolgo trajalo, da so se jo naučili.

Do večerje smo narisali še nekaj risbic za na steno, tako da bo do konca gotovo vsa soba okrašena. Po napornem dnevu pomeni otrokom risanje pravo sprostitve, saj tako lahko še enkrat podoživijo svoj dan.

Žare nam je zvečer pokazal še diapozitive naših planin, ki jih sicer še ne bomo takoj osvojili, njihovo lepoto pa smo vsi občudovali.

30. 1. 1989

Že včeraj smo se dogovorili, da bomo danes postavili pravo indijansko kolibo. Žare je šel malo pred nami, tako da smo imeli že pripravljene večje veje in smo potem nabrali le še smrečje in slamo. Delali smo vsi, ker bi sicer nekateri Indijanci morali bivati zunaj kolibe. Pri delu sta se najbolj odrezala fanta, ki sta doma s kmetije, druge pa je bilo potrebno na to kar naprej spominjati. Potem smo se začeli pripravljati na indijanske obrede. Najprej smo se namazali in si izdelali svečane obleke ter izbrali nova imena. Bojni pohod smo začeli z igranjem na paličice in drevesna debela in muzika je bila tako dobra, da bi bili pravi Indijanci ponosni na nas.

Popoldne smo pripravili tekmovanje v vlečenju vrvi in teku v hrib, najbolj vneti bodoči alpinisti pa so se zopet trudili s plezanjem in posnemanjem Žareta.

31. 1. 1989

Za današnji dan smo si izbrali pohod k mejnemu prehodu. Nekaj otrok je že bilo s starši v Italiji ali Avstriji, večina pa še ne. Na meji sta nas lepo sprejela miličnik in carinik. Miličnik je tudi odpeljal otroke na italijansko stran in jim razložil vse, kar jih je zanimalo.

Popoldne smo preživeli na igrišču in igrali zadnjo tekmo deklic proti dečkom. Pri rezultatu 13:13 smo tekmo končali, drugače bi se do jutra prepirali, kdo je boljši.

Pred večerjo je nekaj otrok s Petro in kitaro odšlo k sosedom, ki smo jim zapeli nekaj pesmic v zahvalo za dobro domače

mleko, ki smo ga ves čas dobivali od njih. Sosedje so nas pohvalili, da smo bili zelo disciplinirani in prijetni, tako da smo si v njihovih očeh gotovo pridobili nekaj točk za naslednje leto.

Zvečer je bil slavnostni del — krst novih in starih planincev, da ne bi bilo kakšne razlike. Vsi otroci so si izbrali svoja planinska imena, odgovarjali na težka vprašanja in jih dobili trikrat po riti, mi pa po desetkrat, ker smo jih menda toliko tudi zaslužili. Tudi večerja je bila nekaj posebnega — z rolado za povrhu.

1. 2. 1989

Zjutraj je moral vsak pregledati in najti vso svojo obleko, čevlje in igrače, tako da je nahrbtnik stal zavezan in pripravljen na odhod.

Naredili smo še zadnji obhod po sončni in prijazni vasici, kjer nas je pričakoval tudi ravnatelj novo odprte šole in nam rekel, da smo naslednje leto zopet dobrodošli.

Avtobus je sicer malo zamudil, ampak ko smo se s planinskim pozdravom poslovili od Žareta, smo to že pozabili.

Praznik gorniškega filma v Trentu

Mestna skupščina Trenta bo v sodelovanju z Italijansko planinsko zvezo od 28. maja do 3. junija letos priredila že 37. mednarodni festival gorniškega, raziskovalnega in pustolovskega filma »Città di Trento«. Na tekmovanju lahko sodelujejo filmski in televizijski producenti in režiserji, ki so posneli filme in videe, kot jih predpisuje festivalski pravilnik.

Gorniški filmi, ki jih bodo prikazovali v konkurenci, morajo prispevati k spoznavanju in ohranjanju gorá ter njihovih človeških, socialnih, kulturnih, gorniških in športnih vrednot. Raziskovalni filmi morajo širiti in poglobljati raziskovanja in (ali) iskanja okolij, vodá in predelov (tudi v vesolju) ter z njimi povezanih fizičnih, antropoloških, etnoloških in favnističnih pojavov. Pustolovski in športni filmi morajo poudarjati človekove zmogljivosti in zmožnosti v poudarjeno športni pustovščini (izredni alpinistični in smučarsko-alpinistični podvigi, raziskovanje podzemskih jam, kajakaštvo itd.) ali pustolovske dejavnosti v naravnem okolju, pri čemer ne sme biti niti človeku niti okolju storjena nikakršna sila.

Na tekmovanju lahko sodelujejo igralni filmi (celovečerni, enourni ali kratki in TV filmi) ali dokumentarni filmi (vključno z aktualnimi TV reportažami) formata 35 ali 16 mm ali take odaje, ki so bile posnete pretežno z elektronskimi sredstvi. Na tekmovanju lahko sodelujejo zvočni filmi z optično ali magnetno tonsko sledjo ter 16-milimetrski filmi z ločenim magnetnim tonskim trakom. Filme, ki bodo sodelovali v tekmovanju, bo izbrala posebna izbirna komisija, proti odločitvi katere ni ugovora.

Na tekmovanje ne bodo uvrstili filmov, posnetih pred letom 1986, del, presnetih s filma na video, filmov, presnetih s formata S 8 na 16 mm, filmov,

na kasetah katerih ne bodo dovolj različno napisani naslovi, in filmov, ki bodo ozvočeni drugače, kot zahtevajo propozicije.

Filme bodo na festivalu v Trentu prikazovali tudi v informativni sekciji in zunaj tekmovanja.

Najboljše filme bodo nagradili.

Veliko nagrado mesta Trento Zlati encijan in 10 milijonov Italijanskih lir dobi najboljši festivalski film, ta nagrada pa ne izključuje drugih nagrad. Najboljši igrani in dokumentarni film dobita nagradi mednarodne žirije Srebrni encijan in po 5 milijonov lir, srebrne encijane in tri milijone lir pa dobijo še najboljši gorniški, raziskovalni ali ekološki in pustolovski film. Poleg tega bodo podelili še nagradi za najboljši športni in TV film.

Tuji filmi naj bi bili po možnosti sinhronizirani v italijanščino ali naj bi imeli italijanske podpise. V nasprotnem primeru morajo avtorji ali producenti poslati na natečaj trojno kopijo govornjenega besedila v italijanščini, francoščini, angleščini ali nemščini. V italijanščino prevedena besedila bodo braji izključno uradni festivalski napovedovalci. Skupaj z vsakim filmom morajo avtorji poslati 5 fotografij formata najmanj 13 × 18 cm kot reklamno gradivo, ki ga bo mogoče objavljati za stonj.

Vsi udeleženci tekmovanja morajo izjaviti, če so pripravljeni odstopiti eno kopijo poslanega filma festivalu ali filmski komisiji Italijanske planinske zveze za njune filmske arhive. Prav tako morajo dati izjavo, če lahko njihova dela ostanejo dva meseca po festivalu na voljo festivalski direkciji, da jih bo javno prikazovala.

Vsi filmi za letošnji festival morajo prispeti na festivalski naslov najpozneje do 15. aprila 1989. Film, ki jih avtorji pošljejo po železnici, morajo biti poslani na naslednji naslov: »Filmfestival internazionale montagna, c/o Societa Spedizioni ST 1 — 1 38100 Trento (tel. 0461/98-27-44).